

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією
Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Фізична терапія, ерготерапія»
«28» листопада 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради міжнародного
факультету
Протокол від 29 листопада 2024 № 4

СИЛАБУС

ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

обов'язкова

(редакція з урахуванням оновлення ОП «Фізична терапія, ерготерапія», відповідно до вимог Стандарту, згідно з Наказом МОН України від 29.10.24р. №1541)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
галузь знань	22 Охорона здоров'я
спеціальність	227 Терапія та реабілітація
спеціалізація	227.02 Ерготерапія
освітня кваліфікація	бакалавр терапії та реабілітації
професійна кваліфікація	асистент ерготерапевта
форма навчання	денна
курс та семестр вивчення	<u>І курс, 1 семестр</u>
навчальної дисципліни	

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри іноземних мов
з латинською мовою та медичною
термінологією
Протокол від 27 листопада 2024 № 6

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри психіатрії, наркології
та медичної психології
Протокол від «27» листопада 2024 р. № 6

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Бедяєва Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент; Васильєва Ганна Юріївна, доктор медичних наук, професор
Профайл викладача (викладачів)	викладач кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/team викладач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології https://psychiatry.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380505651555 +380994140597
E-mail:	h.vasylieva@pdmu.edu.ua o.bieliaieva@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua https://psychiatry.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/ годин – 4 / 120, із них:

Лекції (год.) – 16

Семінарські (год.) – 48

Самостійна робота (год.) – 56

Вид контролю ПМК

Політика навчальної дисципліни

Загальні засади, на яких ґрунтується політика вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки», передбачає дотримання суб'єктами освітнього процесу (здобувачами освіти та науково-педагогічними працівниками): вимог чинної законодавчої бази України та локальних нормативних документів Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/cr0fHA>), які регламентують усі питання, пов'язані з організацією та реалізацією освітнього процесу; академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/eJnoIA>) і Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/05noIA>); Правил внутрішнього розпорядку для учасників освітнього

процесу Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/jJ7oIA>). Політика навчальної дисципліни передбачає залучення здобувачів освіти до академічної культури й наукової діяльності; формування рівня теоретичних знань, умінь, практичних навичок, способів мислення, необхідних для майбутньої професійної діяльності; популяризацію загальнолюдських, національних і професійних цінностей; створення умов для особистісного розвитку здобувачів вищої освіти, реалізації їх інтелектуальних і когнітивних здібностей; формування гуманістичного світогляду, толерантності, мультикультурності.

Основи загальної психології та педагогіки спрямовані на формування особистості, здатної до навчання впродовж життя, відповідальної соціальної поведінки та усвідомленого професійного вибору, що становить базову передумову досягнення Цілей сталого розвитку ООН (ЦСР). У процесі опанування цієї навчальної дисципліни через інтеграцію освітніх і психолого-поведінкових механізмів забезпечується реалізація ЦСР 4 «Якісна освіта», підтримка психічного здоров'я і благополуччя – ЦСР 3, зменшення соціальної нерівності та утвердження принципів інклюзивності і рівних можливостей – ЦСР 5, ЦСР 10, а також формування громадянської відповідальності, культури ненасильницької взаємодії та правосвідомості – ЦСР 16. Психолого-педагогічні засади розвитку мотивації, саморегуляції та ціннісних орієнтацій сприяють готовності до гідної праці, сталих моделей професійної діяльності та відповідального ставлення до соціальних і ресурсних обмежень, що забезпечує досягнення ЦСР 8 і ЦСР 12.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» потребує: засвоєння лекційного матеріалу; опрацювання рекомендованої базової і допоміжної літератури, інформаційних ресурсів; підготовки до семінарських занять; виконання самостійної роботи згідно з Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/8rz2IA>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що відповідають програмним результатам навчання освітнього компонента або його розділу, теми (тем), які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і прописані в силабусі, що регулюється відповідним положенням (<https://u.to/u23-HQ>).

Здобувачі вищої освіти повинні ефективно використовувати час, відведений на аудиторну та позааудиторну роботу в обсязі 120 годин (4 кредити ЄКТС), для досягнення інтегральної, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, а також програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою.

Заохочування можуть застосуватися до здобувачів вищої освіти відповідно до Положення про матеріальне заохочування за успіхи у навчанні студентів Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/cr0fHA>).

Під час опанування навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» здобувачі вищої освіти зобов'язані неухильно дотримуватися п. 7 і п.8 Правил внутрішнього розпорядку для учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/jJ7oIA>).

Здобувачі вищої освіти повинні бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, зумовлених поважними причинами. Відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок з навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» регламентується Положенням про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/PL32IA>).

Конкретні вимоги щодо вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки»: неприпустимість пропусків і запізнь без поважної причини; систематичне виконання всіх видів завдань, передбачених силабусом; заборона користуватися друкованими, рукописними чи електронними джерелами під час опитування; дотримання п.3.2. Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/Pb32IA>).

З огляду на те, що освітній процес 2025-2026 н.р. відбувається в умовах воєнного стану, уведеного Указом Президента України у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, здобувачі освіти і науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися правил, спрямованих на збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Зокрема, у разі надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару студенти повинні організовано прослідувати до споруд цивільного захисту та перебувати в них до отримання сповіщення про відбій тривоги. Під час повітряної тривоги категорично заборонено перебувати в аудиторіях чи коридорах кафедри, а також покидати захисні приміщення до отримання команди «відбій повітряної тривоги». Освітній процес може продовжуватися в укритті, а після отримання сповіщення про відбій повітряної тривоги здобувачі освіти і викладачі повинні повернутися до навчальних аудиторій, якщо за розкладом заняття ще не закінчилося. У разі, якщо сигнал повітряної тривоги прозвучав до початку заняття, здобувачі вищої освіти повинні впродовж 30 хвилин після сповіщення сигналу про відбій повітряної тривоги, з'явитися в навчальній аудиторії.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна дисципліна «Основи загальної психології та педагогіки» зосереджує увагу на виявленні, вивченні й обґрунтуванні цілісної педагогічної

системи як сукупності цілей, змісту, форм, умов, методів, засобів навчання і виховання в процесі спеціально організованої і цілеспрямованої взаємодії суб'єктів освітнього процесу, базуючись на систематизованих і узагальнених результатах досліджень інших галузей, дотичних до проблем освіти, навчання та виховання, загальної психології зокрема, яка розробляє фундаментальні теоретичні проблеми психології, розкриває загальні закономірності та теоретичні принципи і формує категоріальний апарат цієї галузі, фокусуючи увагу на нормальному рівні функціонування психічних процесів людини та закладаючи основи пізнання здобувачами вищої освіти психіки хворої людини, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій у процесі життєдіяльності. Знання, уміння, навички та інші компетентності, сформовані в процесі вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки», допоможуть студентам інтегрувати знання в галузі педагогіки та психології у практику ерготерапевта, що забезпечить виконання різних видів діяльності, спрямованої на більш ефективне відновлення пацієнтів.

Навчальна дисципліна також закладає підґрунтя для навчання впродовж життя.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити – вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» орієнтується на базових знаннях з навчальних дисциплін, здобутих на попередніх етапах здобуття освіти.

Постреквізити – засвоєння основ загальної педагогіки і психології слугує підґрунтям для вивчення обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів: «Інтегрований курс. Філософія, медична етика та деонтологія», «Основи практичної діяльності у терапії та реабілітації (вступ до спеціальності)», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручаннях», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах», «Клінічна практика з ерготерапії в стоматології», «Науково-доказова практична діяльність в ерготерапії», «Основи теорії здоров'я та здорового способу життя», «Теорія та методика адаптивного фізичного виховання», «Персональний тренінг», «Іміджологія».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» полягає у засвоєнні закономірностей навчання та виховання, формуванні в майбутніх бакалаврів терапії та реабілітації системи психолого-

педагогічних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків, забезпечення психолого-педагогічної взаємодії з пацієнтами, їхніми родичами (особами, котрі ними опікуються), колегами та суспільством, застосування принципів навчання та виховання в ерготерапевтичній практиці, що враховує не лише фізичні аспекти, а й психологічні та соціальні чинники.

Завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні в здобувачів вищої освіти понятійно-категоріальний апарат загальної психології та педагогіки та навчити здобувачів вищої освіти:

- обирати педагогічні доцільні стратегії, тактики та засоби спілкування, характерні для інституційного дискурсу;
- аналізувати педагогічні підходи і методи, які застосовують в ерготерапії;
- урахувати вплив психологічного стану пацієнта на процес реабілітації;
- визначати стратегії мотивування пацієнтів і подолання комунікативних бар'єрів.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» обов'язкова навчальна дисципліна «Основи загальної психології та педагогіки» забезпечує набуття здобувачами освіти програмних компетентностей.

Інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі компетентність та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.

Загальних:

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальних (фахових, предметних):

- СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь.
- СК 04. Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.
- СК 09. Здатність провадити практичну діяльність у межах власної професійної компетентності на засадах національних регуляторних документів, демонструвати

розуміння норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці.

СК 14. Здатність визначати сфери та стратегії для розвитку і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання

ПРН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.

ПРН 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

Результати навчання для дисципліни.

Знати:

- зміст основних термінів загальної педагогіки – "освіта", "навчання", "виховання", "формування", "розвиток";
- зміст понять "педагогічний процес", "педагогічна техніка", "педагогічна культура", "педагогічне мислення", "педагогічні здібності", "педагогічна майстерність";
- основні категорії дидактики вищої школи – "рівні освіти", "зміст освіти", "освітній процес", "засоби навчання", "закони навчання", "принципи навчання", "методи, прийоми навчання", "організаційні форми навчання", "педагогічний контроль", "технології навчання", "самостійна робота студентів";
- зміст поняття "спілкування", види спілкування, комунікативні перешкоди, стратегії і тактики спілкування;
- зміст понять "освітні інновації", "освітнє середовище", особливості освітнього середовища медичних закладів вищої освіти;
- психологія як наука, історія формування психологічних знань;
- зв'язок психології з іншими дисциплінами;
- головні проблеми та завдання психології на сучасному етапі розбудови нашого суспільства;
- методи загальної психології;
- закономірності формування та властивості психічної діяльності;
- психологічні якості особистості, властивості особистості, темперамент, характер;

- психічні процеси в нормі та патології;
- фізіологічні основи психічних процесів, станів та властивостей особистості;
- критерії ясної свідомості;
- основні методи психологічного дослідження;
- роль індивідуально-типологічних властивостей в діяльності та поведінці;
- прояви різних типів темпераменту та характеру;
- структуру особистості.

Уміти:

- застосовувати теоретичні знання із загальної педагогіки в навчальній і практичній діяльності ерготерапевта, а також з метою саморозвитку та самоосвіти;
- обирати педагогічні доцільні стратегії, тактики та засоби спілкування, характерні для інституційного дискурсу;
- аналізувати педагогічні підходи і методи, які застосовують в ерготерапії;
- урахувувати вплив психологічного стану пацієнта на процес реабілітації;
- визначати стратегії мотивування пацієнтів і подолання комунікативних бар'єрів;
- визначати психологічний стан пацієнта;
- пояснювати особливості прояву психічних пізнавальних процесів, емоційно-вольової сфери особистості в реабілітаційному процесі;
- визначати індивідуально-типологічні властивості особистості за їхніми проявами у діяльності та спілкуванні;
- орієнтуватись у спектрі проблем, що виникають унаслідок соматичних і психічних розладів у реабілітаційному процесі;
- діагностувати психічний стан людини, що проходить реабілітацію;
- розробляти стратегію і тактику психологічної допомоги та підтримки вродовж реабілітаційного процесу;
- володіти деякими варіантами першої психологічної допомоги.

Зміст програми навчальної дисципліни Тематичний план лекцій

№ з\п	Тема лекції	К-ть годин
1	Психологія як наука, її предмет, методи та завдання. Місце психології в системі інших наук. Галузі психології. Загальна психологія. Історія формування психологічних знань. Зв'язок психології з іншими дисциплінами.	2
2	Психічні процеси. Психологія пізнавальних процесів. Поняття про	2

	відчуття. Класифікація відчуттів. Поняття сприйняття. Поняття про увагу, її основні властивості. Поняття про пам'ять. Функції та теорії пам'яті. Поняття про процес "мислення", його особливості. Мова і інтелект: загальні характеристики	
3	Психологія емоційно-вольової сфери. Поняття про емоції, їх особливості. Воля: характеристика вольових дій і їх розвиток. Поняття про здібності, їх природа.	2
4	Психологія особистості. Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Поняття про характер. Історія його вивчення. Загальна характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості. Соціалізація особистості. Психологічний захист особистості.	2
5	Педагогіка як наука і навчальний предмет. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Об'єкт, предмет функції і завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Українська педагогіка в контексті викликів сучасності. Роль педагогічних знань в ерготерапевтичній практиці	2
6	Педагогічна майстерність. Педагогічне мислення. Педагогічні здібності. Педагогічна майстерність в ерготерапевтичній практиці. Роль педагогічного мислення та педагогічних здібностей у реабілітаційному процесі.	2
7	Педагогічна культура ерготерапевта. Педагогічне спілкування. Професійно важливі якості, необхідні для спілкування з пацієнтами та роботи в міждисциплінарній команді.	2
8	Модернізація змісту освіти. Освітні інновації в реабілітації	2
Усього		16

Тематичний план семінарських занять

№ з\п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 1 «Основи загальної педагогіки»		
1	Педагогіка як наукова основа професійної підготовки майбутніх фахівців з ерготерапії: об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки. Основні педагогічні категорії у контексті професійної освіти. Педагогічна теорія і практика у системі медико-реабілітаційної освіти. Система педагогічних наук та міждисциплінарні зв'язки педагогіки з медициною, психологією та реабілітаційними науками.	2
2	Педагогічний процес у системі професійної підготовки майбутніх	2

	ерготерапевтів: поняття, сутність і структура педагогічного процесу у закладах вищої освіти. Педагогічний процес як цілісна система формування професійних компетентностей. Закономірності та принципи організації педагогічного процесу.	
3	Зміст професійної освіти та засоби навчання у підготовці фахівців з ерготерапії. Дидактичні засади формування змісту освіти. Класифікація та педагогічний потенціал засобів навчання у медико-реабілітаційній освіті. Методичне забезпечення освітнього процесу.	2
4	Методи навчання у системі професійної підготовки майбутніх ерготерапевтів. Наукові підходи до класифікації методів навчання. Проблема оптимального вибору методів навчання у формуванні професійних компетентностей майбутніх фахівців.	2
5	Організаційні форми навчання у закладах вищої освіти та їх значення у професійній підготовці фахівців з ерготерапії.	2
6	Педагогічний контроль як складова освітнього процесу у професійній підготовці ерготерапевтів. Функції педагогічного контролю. Методи і форми оцінювання результатів навчання студентів. Тестовий контроль у системі вищої освіти: можливості та обмеження.	2
7	Педагогічні технології у професійній підготовці майбутніх фахівців з ерготерапії як засіб підвищення ефективності освітнього процесу.	2
8	Студентство як соціально-професійна група у системі вищої освіти. Студентоцентрикований підхід у підготовці майбутніх ерготерапевтів. Студент закладу вищої освіти як активний суб'єкт освітньо-професійної діяльності.	2
9	Педагогічне спілкування у професійній підготовці фахівців з ерготерапії: сутність, структура, етапи та стилі педагогічної взаємодії.	2
10	Педагогічна культура та педагогічна майстерність викладача як чинники ефективної професійної підготовки майбутніх ерготерапевтів.	2
11	Освітні інновації у системі вищої медико-реабілітаційної освіти та їх роль у підготовці конкурентоспроможних фахівців з ерготерапії.	2
12	Виховання у системі професійної підготовки майбутніх ерготерапевтів: сутність, завдання та основні напрями виховної роботи. Розвиток, виховання та формування особистості	2

	майбутнього фахівця. Види виховання та форми організації виховного процесу у закладах вищої освіти.	
Усього за змістовим модулем 1		24
Змістовий модуль 2 «Основи загальної психології»		
1	Психологія як наука, її предмет, методи та завдання. Місце психології в системі інших наук. Галузі психології. Загальна психологія. Історія формування психологічних знань. Зв'язок психології з іншими дисциплінами.	2
2	Виникнення і розвиток психіки і свідомості. Діяльність. Психічні процеси.	2
3	Психологія пізнавальних процесів. Відчуття. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація та різновиди відчуттів. Загальні властивості відчуттів.	2
4	Сприйняття. Поняття сприйняття. Функції, загальна характеристика образу сприйняття та його процесуальність. Теорії та методи дослідження сприйняття. Властивості та види сприйняття	2
5	Пам'ять. Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті. Різновиди пам'яті. Пам'ять та організація знань. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті.	2
6	Мислення. Поняття мислення. Теорії мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення та його різновиди. Процес мислення та розуміння. Індивідуальні особливості мислення.	2
7	Мислення та інтелект. Індивідуальні особливості інтелекту. Теорії інтелекту.	2
8	Увага. Поняття уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги. Теорії уваги. Методи дослідження уваги. Основні властивості та види уваги	2
9	Загальна характеристика емоцій. Розуміння емоцій. Класифікація емоцій. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика видів емоційного реагування. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Розуміння та ідентифікація емоцій. Керування емоціями.	2
10	Воля. Поняття волі та її функцій. Вольові дії. Локус контролю. Фази та ознаки вольових дій. Вольові якості. Здібності. Поняття здібностей та їхнього розвитку. Види здібностей. Розвиток здібностей.	2
	Психологія особистості. Темперамент. Характер. Загальна	2

11	характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Особливості, умови й механізми соціалізації. Процес соціалізації.	
12	Психологічний захист особистості. Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції. Різновиди психологічного захисту та їхня характеристика. Використання психологічного захисту в життєдіяльності. ПМК	2
Усього за змістовим модулем 2		24
Усього за навчальною дисципліною		48

Самостійна робота

№ з/п	Зміст	К-сть годин
Змістовий модуль 1 «Основи загальної педагогіки»		
1	Підготовка до семінарських занять	19
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	3
3	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:	6
3.1	Система вищої освіти в Україні.	2
3.2	Науково-педагогічне дослідження: поняття, методологія, методика, основні завдання. Характеристика методів педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Культура педагогічних досліджень.	2
3.3	Основи сімейного виховання. Основи національного і патріотичного виховання.	2
Усього за змістовим модулем 1		28
Змістовий модуль 1 «Основи загальної психології»		
1	Підготовка до семінарських занять	25
2	Підготовка до підсумкового модульного контролю	3
Усього за змістовим модулем 2		28
Усього за навчальною дисципліною		56

Теми практичних занять – не передбачено

Теми лабораторних занять – не передбачено

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Змістовий модуль 1 «Основи загальної педагогіки»

- Самостійне опрацювання джерел (друкованих, електронних, відеоматеріалів), необхідних для опанування тем, що не входять до плану

аудиторних (семінарських) занять, а також виконання наукових досліджень і підготовки за їх результатами публікацій та доповідей.

2. Мінівиступи на лекціях.
3. Підбір відео та аудіоматеріалів із тем змістового модуля 1, створення презентацій.
4. Написання есе.

Змістовий модуль 2 «Основи загальної психології»

Виконання індивідуального завдання передбачає підготовку повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія.
2. Фройдизм, психоаналіз, неофройдизм
3. Трансперсональна психологія
4. Біхевіоризм, необіхевіоризм, оперантний біхевіоризм
5. Когнітивізм і гуманістична психологія
6. Гуманістична психологія
7. Психологічна концепція Піаже: стадії розвитку інтелекту
8. Психологічна концепція Л.С. Виготського: теорія вищих психічних функцій
9. Центральна нервова система людини, її психіка і всесвіт у своїй єдності та самостійності
10. Центральна нервова система людини, її психіка і всесвіт у своїй єдності та самостійності
11. Особистість у психоаналізі, трансперсональній психології, біхевіоризмі
12. Особистість у когнітивній та гуманістичній психології
13. Жіночі теорії особистості
14. Факторні теорії особистості
15. Теорії особистості В. Райха, Дж. Келлі, Г. Стек Саллівана, К. Левіна, Р. Мей, А. Бандури, Дж. Роттера, Е. Дюркгейма, В. Франкла, В. Джемса
16. Особистість у психології Сходу
17. Особистість в українській психології
18. Концепція психоенергетичної цілісності особистості.
19. Біопсихічна підструктура особистості
20. Психосемантика
21. Підструктура особистості «свідомість-самосвідомість»
22. Психічне здоров'я особистості
23. психологічні механізми захисту особистості.
24. Кризи особистості в сучасному суспільстві

Інформаційні виступи на лекціях.

Виступи на наукових студентських форумах.

Підбір відео та аудіо матеріалів із тем змістового модуля 2.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів до підсумкового модульного контролю

За змістовим модулем 1 «Основи загальної педагогіки»

1. Завдання виховання у професійній підготовці майбутніх ерготерапевтів. Розвиток, виховання і формування особистості майбутнього фахівця реабілітаційної сфери. Види виховання та форми організації виховного процесу у закладах вищої освіти медико-реабілітаційного профілю.
2. Зміст основних термінів загальної педагогіки – «освіта», «навчання», «виховання», «формування», «розвиток» – у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців з ерготерапії.
3. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у системі підготовки майбутніх ерготерапевтів.
4. Інновації у вищій медико-реабілітаційній освіті та їх роль у підготовці фахівців з ерготерапії.
5. Науково-педагогічне дослідження у сфері професійної підготовки фахівців з ерготерапії: поняття, методологія, методика та основні завдання. Характеристика методів педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Культура науково-педагогічних досліджень.
6. Національна рамка кваліфікацій України та її значення для підготовки фахівців з ерготерапії у системі вищої освіти.
7. Ознаки мовленнєвої культури фахівця з ерготерапії у професійній комунікації з пацієнтами, колегами та студентами.
8. Організаційні форми навчання у закладах вищої освіти та їх застосування у професійній підготовці майбутніх ерготерапевтів.
9. Освітнє середовище закладу вищої освіти. Особливості освітнього середовища медичних і реабілітаційних закладів вищої освіти у підготовці фахівців з ерготерапії.
10. Освітні інновації у підготовці майбутніх ерготерапевтів у системі вищої медико-реабілітаційної освіти.
11. Освітні технології у професійній підготовці майбутніх ерготерапевтів.
12. Основи сімейного виховання. Основи національного та патріотичного виховання у процесі формування особистості майбутнього фахівця з ерготерапії.
13. Основні категорії дидактики вищої школи – «рівні освіти», «зміст освіти», «освітній процес», «засоби навчання», «закони навчання», «принципи навчання», «методи і прийоми навчання», «організаційні форми навчання»,

- «педагогічний контроль», «самостійна робота студентів» – у професійній підготовці майбутніх ерготерапевтів.
14. Педагогічна культура викладача у системі підготовки фахівців з ерготерапії.
 15. Педагогічна майстерність викладача як умова ефективною підготовки майбутніх ерготерапевтів.
 16. Педагогічне спілкування у системі професійної підготовки фахівців з ерготерапії.
 17. Педагогічний контроль у підготовці майбутніх ерготерапевтів як складова освітнього процесу.
 18. Педагогічний стрес у професійній діяльності викладача та фахівця з ерготерапії. Засоби саморегуляції та профілактика стресу.
 19. Педагогічні здібності викладача у системі підготовки майбутніх фахівців з ерготерапії.
 20. Предмет, об'єкт і завдання педагогіки вищої школи у контексті професійної підготовки майбутніх ерготерапевтів. Взаємозв'язок педагогіки з медициною, психологією та реабілітаційними науками.
 21. Принципи навчання у вищій школі та їх реалізація у професійній підготовці майбутніх ерготерапевтів.
 22. Професійне вигорання у сфері медико-реабілітаційної діяльності. Профілактика вигорання у майбутніх фахівців з ерготерапії.
 23. Професійні деформації фахівців медико-реабілітаційної сфери та їх профілактика у процесі професійної підготовки.
 24. Результати навчання у системі підготовки фахівців з ерготерапії та їх відповідність освітнім стандартам.
 25. Система вищої освіти в Україні та підготовка фахівців з ерготерапії у медичних і реабілітаційних закладах вищої освіти.
 26. Спілкування у професійній діяльності ерготерапевта: зміст поняття «спілкування», види спілкування, комунікативні перешкоди, стратегії і тактики професійної комунікації у медико-реабілітаційному середовищі.
 27. Формальна, неформальна та інформальна освіта у професійному розвитку фахівців з ерготерапії та реабілітаційної медицини.

За змістовим модулем 2 «Основи загальної психології»

1. Психологія як наука, її предмет, методи та завдання.
2. Місце психології в системі інших наук.
3. Галузі психології. Загальна психологія.
4. Історія формування психологічних знань.
5. Зв'язок психології з іншими дисциплінами.
6. Виникнення і розвиток психіки і свідомості.
7. Діяльність.

8. Психологія пізнавальних процесів.
9. Відчуття. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів.
10. Класифікація та різновиди відчуттів.
11. Загальні властивості відчуттів.
12. Сприйняття. Поняття сприйняття. Функції, загальна характеристика образу сприйняття та його процесуальність.
13. Теорії та методи дослідження сприйняття.
14. Властивості та види сприйняття
15. Пам'ять. Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті.
16. Процеси пам'яті.
17. Різновиди пам'яті.
18. Пам'ять та організація знань.
19. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті.
20. Мислення. Поняття мислення. Теорії мислення.
21. Розумові дії та операції мислення.
22. Форми мислення та його різновиди.
23. Процес мислення та розуміння. Індивідуальні особливості мислення.
24. Мислення та інтелект. Індивідуальні особливості інтелекту. Теорії інтелекту.
25. Увага. Поняття уваги. Фізіологічне підґрунтя уваги.
26. Методи дослідження уваги.
27. Основні властивості та види уваги
28. Загальна характеристика емоцій. Розуміння емоцій. Класифікація емоцій.
29. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика видів емоційного реагування.
30. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю.
31. Розуміння та ідентифікація емоцій. Керування емоціями.
32. Воля. Поняття волі та її функцій. Вольові дії.
33. Локус контролю. Фази та ознаки вольових дій.
34. Вольові якості. Здібності. Поняття здібностей та їхнього розвитку. Види здібностей. Розвиток здібностей.
35. Психологія особистості. Темперамент. Характер.
36. Загальна характеристика особистості. Генетичні, вікові й статеві особливості особистості.
37. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Особливості, умови й механізми соціалізації. Процес соціалізації.
38. Психологічний захист особистості. Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції.

39.Різновиди психологічного захисту та їхня характеристика. Використання психологічного захисту в життєдіяльності.

40.Дії ерготерапевта для підтримання гарного психічного здоров'я.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Вміння вести спрямовану психологічну бесіду з хворим.
2. Правильно аналізувати психологічний стан хворого з метою адекватної психотерапевтичної корекції із урахуванням психофізіологічних особливостей хворої людини в реабілітаційному процесі.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Форма підсумкового контролю успішності навчання з навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки» – підсумковий модульний контроль (ПМК). ПМК проводиться на останньому занятті модуля і охоплює питання змістового модуля 1 «Основи загальної педагогіки» і змістового модуля 2 «Основи загальної психології».

До ПМК допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну – 72 бали.

До початку складання ПМК здобувач вищої освіти повинен самостійно опрацювати теми, що внесені в eAristo (<https://ez.pdmu.edu.ua/>) і не входять до плану аудиторних занять. Здобувачі вищої освіти, який самостійні не опрацювали теми в eAristo, не допускаються до складання ПМК як такі, що не виконали програму з навчальної дисципліни.

Результати ПМК зараховуються, якщо здобувач освіти набрав не менше 50 балів. Максимальна кількість балів за ПМК дорівнює 80.

Здобувачі вищої освіти, середній бал успішності яких становить від 4,5 до 5,0, звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці.

Таблиця

Відповідність балів за поточну успішність балам за ПМК

Середній бал поточної успішності	Відповідність балам за ПМК	Традиційна оцінка
4,5	72	5 (відмінно)
4,55	73	
4,6	74	
4,65	74	
4,7	75	
4,75	76	
4,8	77	

4,85	78	
4,9	78	
4,95	79	
5	80	

Форма проведення ПМК стандартизована і передбачає контроль теоретичної і практичної підготовки.

Структура ПМК:

- усне/письмове опитування;
- тестування з використанням тестів II рівня;
- вирішення ситуаційних задач.

Здобувач вищої освіти має право на оскарження оцінки з дисципліни, отриманої під час ПМК (та інших заходів контролю). Порядок подання і розгляду апеляції регламентована Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://u.to/o5noIA>).

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється відповідно до Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/2eUMHg>).

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного студента на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою відповідно до стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ (<https://u.to/2eUMHg>).

На першому занятті викладач ознайомлює здобувачів освіти зі стандартизованими критеріями оцінювання їх навчальних досягнень відповідно до Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/cr0fHA>).

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	А	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні

		обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться після поточного заняття, яке передує ПМК. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент, щоб бути допущеним до складання ПМК, – 72 б.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, – 120 б.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студенту лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою практичного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Методи навчання

Традиційні – вербальні (пояснення, бесіда), наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація), практичні (виконання завдань).

Активні й інтерактивні – інтерактивна лекція, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-метод, командно-орієнтоване навчання, ігровий, «мозковий штурм», «перевернуте навчання», евристична бесіда, групова дискусія, портфоліо, метод навчання в малих групах, дослідницькі методи, написання есе.

Методи контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, експрес-опитування), письмовий контроль, комбіноване (ущільнене опитування), тестовий контроль, самоконтроль, взаємоконтроль.

Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Основи загальної психології та педагогіки».

2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Презентації лекцій.
4. Контрольні питання/завдання, тести, ситуативні задачі (для попереднього, поточного, тематичного, підсумкового контролю).

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни

1. Програма e-Aristo.
2. Програмне забезпечення "Nibelung" (лінгафонний кабінет кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією).
3. Комп'ютерні тестові програми, розміщені в мережі інтернет.

Шлях доступу: <https://onlinetestpad.com/ua/test/23432-testuvannya-z-pitan-teor%D1%96i-pedagog%D1%96ki-ta-psikholog%D1%96i>.

Шлях доступу: <https://master-test.net/uk/catalog/category/id/37>;

Шлях доступу: <https://vseosvita.ua/test/osnovy-pedahohiky-101727.html>.

Рекомендована література

Змістовий модуль 1 «Основи загальної педагогіки»

Базова

Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко та ін. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. Режим доступу: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4e1d91e7-e582-4715-87c4-846d11702b07/content>

Допоміжна

1. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Педагогіка. Кременчук : Вид-во «НОВАБУК», 2024. 208 с. Режим доступу: https://vps-education.co.ua/assets/files/Pedagogika_new_book.pdf
2. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с. Режим доступу: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
3. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика : монографія / [Калашнікова С., Базелюк Н., Базелюк О. та ін.] ; за наук. ред. С. Калашнікової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с. doi.org/10.31874/TE.2023
4. Жадько В. А. Філософія та педагогіка як медицина людської душі. Хрестоматія та науково-аналітичні коментарі. Львів : Вид-во ПП «Новий Світ-2000», 2020. 512 с. Режим доступу: <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/12040>

5. Ждан В. М., Шилкіна Л. М., Беляєва О. М. Навички клінічного спілкування у професійній діяльності лікаря. *Проблеми екології і медицини*. 2021. Т. 25, № 3–4. С. 18–23.
6. Куліченко А. К. Роль медичної педагогіки у підготовці майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я: зарубіжний досвід. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. праць. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 81., Т.1. С. 52–57.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Національної академії педагогічних наук України. Наукова періодика НАПН. Режим доступу: <https://naps.gov.ua/ua/activities/publishing/scientific/>
3. Матеріали з навчального предмету «Педагогіка» [Електронний ресурс] // Підручники онлайн. Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/43/70/49/>.
4. Електронний освітній ресурс «На урок». Режим доступу: <https://naurok.com.ua/>
5. Освітній портал – все про освіту в Україні. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua>.
6. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>
7. Сайт Полтавської універсальної наукової бібліотеки імені І. П. Котляревського. Режим доступу: https://library.pl.ua/resursi/elektro_katalog/
8. Сайт бібліотеки Полтавського державного медичного університету. Режим доступу: <https://lib.pdmu.edu.ua/>
9. Репозитарій Полтавського державного медичного університету. Режим доступу: <https://repository.pdmu.edu.ua/home>

Змістовий модуль 2 «Основи загальної психології»

Базова

Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К, 2020. 564 с. Режим доступу: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/36.3-Moskalets.pdf>

Допоміжна:

1. Поясок Т. Б., Безпарточна О. І., Квасник О. В., Шаполова В. В. Загальна психологія: навчальний посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2023. 512 с. Режим доступу: https://vps-education.co.ua/assets/files/Підручник_Загальна
2. Яланська С. П. Загальна психологія : конспект лекцій :навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр. 2-ге вид. виправл. і доп. Полтава : Полтавський національний педагогічний університет імені В.

Г. Короленка, 2023. 191 с. Режим доступу:
<http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Яланська2023.pdf>

Інформаційні ресурси

1. <https://westudents.com.ua/knigi/505-zagalna-psihologya-skipchenko-ov-.html>
2. <http://ukrpsychiatry.org/>
3. <https://neuronews.com.ua/>
4. <https://www.ama-assn.org/>
5. <https://www.psychiatry.org/>

Розробники:

к.пед.н., доцент Олена БЄЛЯЄВА,
д.мед.н., професор Ганна ВАСИЛЬЄВА